

Bönebrev Berget

Sommar och höst 2024 nr 87

”Det man kan veta om Gud kan de ju själva se; Gud har gjort det uppenbart för dem. Ty alltsedan världens skapelse har hans osynliga egenskaper, hans eviga makt och gudomlighet, kunnat uppfattas i hans verk och varit synliga” (Rom 1:19–20).

Guds egenskaper är enligt S:t Bonaventura att han är allsmäktig, allvis och allgod. Och så mediterar han vidare över hur all makt kommer från den första och den högsta orsaken, all vishet flödar från det första och högsta exemplet, och all välvilja dras till det högsta slutmålet. Det är därför nödvändigt för den som är först att vara allsmäktig, allvetande och allgod. Guds godhet kan bäst beskrivas som den kärlek som flödar inom Treenigheten och nedstiger i och genomsyrar skapelsens mångfaldiga skönhet.

När nu Bonaventura vänder vår uppmärksamhet mot den skapade världen reflekterar han över aposteln Paulus ord om att Gud gjort sin osynlighet synlig i sin skapelse. Allt vi kan veta om Gud kan vi själva se i skapelsen, fast på ett paradoxalt sätt så att han som är osynlig har gjort sig synlig i det synliga. Guds osynliga egenskaper, hans eviga makt och gudomlighet kan alltså uppfattas i hans verk och där är han som är osynlig synlig och kan erfaras.

Bonaventura beskriver det som att Gud lagt ner en kraft i människan som drar det yttre in i det inre i henne, så att hon kan förstå den skapade världen, alltså förnimma Guds närvaro där. Det finns en kommunikation mellan det yttre och det inre, det yttre tillkännager något för det inre. En grundtanke hos Bonaventura är just detta att vi erfar Gud i och genom kroppsliga förnimmelser. Detta förkroppsligas i S:t Franciskus närhet till hela skapelsen och i hur han alltid och överallt erfor Guds närvaro. Detta uttrycker han i de skapade varelsernas lovsång, som även kallas Solsången. Här lovsjunger S:t Franciskus Gud med hela Guds skapade värld, herr broder Sol, syster Måne och stjärnorna, broder Vind, luft och moln och klar himmel och allt slags väderlek, syster Vatten, broder Eld, och vår syster moder Jord, som när oss och vakar över oss och frambringar allehanda frukter och prunkande blommor och gräs.

Nu när det är sommar och naturen blommar ut kan vår bön på ett särskilt sätt få vara en lovsång tillsammans med hela skapelsen. Och då inte bara de vackra och fascinerande djuren utan allt som lever och finns till. Lovsjung Gud med vinden, med elden, jorden och vattnet. Lovsjung Gud även med stenarna, klipporna, bergen, dalarna, planeterna, ljuset och all materia. Och när du så ger dig hän åt denna lovsång i denna skapade värld så erfar du Gud, hans egenskaper, hans eviga makt och gudomlighet.

Låt denna sommar och höst få vara en tid då du förnyas i ditt andliga liv, då du vandrar ännu längre in i Guds värld, då du dyker ännu djupare ner i Treenighetens oändliga hav av kärlek, då du kommer honom allt närmare, så att du njuter av Gud och liksom gläntar på dörren till det himmelska livet. Då blir också denna värld ett njutningarnas paradiset.

Guds frid och allt gott, Pax et Bonum, fader Peder Bergqvist

VI BER:

För Bergets Bönegemenskap, vänner och välgörare, styrelsen

För kommuniteten:

f. Peder, Marie, Margareta, Ingrid, Kristina

För associerade kommunitetsmedlemmar:

Birgit, Per, Gunilla, Allan, Firozeh, Elsa, Mikael, Martin, Berit

För volontärer och medarbetare:

Anders, Eva, Jill, Markus

För det som nu är särskilt angeläget:

Tack till alla som skänkt gåvor. Vi ber för Bergets ekonomi, att vi ska kunna genomföra vår satsning på solceller.

Vi ber om kallelser till kommuniteten på Berget och om volontärer och gäster.

Gåvor tas tacksamt emot till vårt bankgiro: 574-3323

Vi ber för varandra

Om man som medlem i bönegemenskapen vill lägga fram ett förbönsämne kan man skicka ett mejl till Berget (info@berget.se) eller till f. Peder (peder@berget.se), så skriver vi upp det på vår förbönslista.

Välsignade böneljus

*På Kyndelmässodagen välsignades böneljusen, och de kan nu beställas från Berget (ingrid@berget.se). Det kostar ganska mycket att skicka ut de välsignade böneljusen och därför så kommer det att fortsättningsvis kosta **100:- för att få ett paket böneljus hemskickat** (självkostnadspris).*

Fader Peders böneskola

"I begynnelsen skapade Gud himmel och jord. Och jorden var öde och tom, och mörker var över djupet, och Guds Ande svävade över vattnet. Och Gud sade: "Varde ljus"; och det vart ljus. Och Gud såg att ljuset var gott; och Gud skilde ljuset från mörkret. Och Gud kallade ljuset dag, och mörkret kallade han natt. Och det vart afton, och det vart morgon, den första dagen" (1 Mos 1:1–5). Det som kännetecknar de skapade tingen är att de är vittnesbörd om Guds makt, vishet och godhet. Guds makt visas i hur han frambringar allt ur intet. Guds vishet har skapat allt så att allt kan särskiljas från varandra. Guds godhet visas i att han så frikostigt utsirar allt i skapelsen. Den första dagens ljus är något annat än den fjärde dagens ljus, här är det ett ljus som lyser innan himlakropparna existerar.

"Och Gud sade: "Varde mitt i vattnet ett fäste som skiljer vatten från vatten." Och Gud gjorde fästet, och skilde vattnet under fästet från vattnet ovan fästet; och det skedde så. Och Gud kallade fästet himmel. Och det vart afton, och det vart morgon, den andra dagen" (1 Mos 1:6–8). Här handlar det om tingens utsträckning, tingens enorma längd, bredd och djup, utstrålningen av ljus och eldens uppträdande. Tingens utsträckning pekar uppenbart på den obestridligt oändliga kraften, visheten och godheten hos den Treenige Guden, som genom sin kraft, närvaro och existens finns i alla ting utan att bli begränsad.

"Och Gud sade: "Låt det vatten som är under himmelen samla sig till en särskild plats, så att det torra blir synligt." Och det skedde så. Och Gud kallade det torra jord, och vattensamlingen kallade han hav. Och Gud såg att det var gott. Och Gud sade: "Låt jorden frambringa grönska, fröbärande örter och fruktträd, som efter sina arter bära frukt, vari de har sitt frö, på jorden." Och det skedde så; jorden frambar grönska, fröbärande örter, efter deras arter, och träd som efter sina arter bar frukt, vari de hade sitt frö. Och Gud såg att det var gott. Och det vart afton, och det vart morgon, den tredje dagen" (1

Mos 1:9–13). Här kan vi se tingens mångfaldighet och variationen av allt skapat som pekar på hur Gud är oändligt bortom all mänsklig beräkning.

"Och Gud sade: "Varde på himmelens fäste ljus som skiljer dagen från natten, och vare de till tecken och till att utmärka särskilda tider, dagar och år, och vare de på himmelens fäste till ljus som lysa över jorden." Och det skedde så; Gud gjorde de två stora ljusen, det större ljuset till att råda över dagen, och det mindre ljuset till att råda över natten, så ock stjärnorna. Och Gud satte dem på himmelens fäste till att lysa över jorden, och till att råda över dagen och över natten, och till att skilja ljuset från mörkret. Och Gud såg att det var gott. Och det vart afton, och det vart morgon, den fjärde dagen" (1 Mos 1:14–19). Tingens skönhet manifesteras i dess variationen av ljus, uttryck och färg. Här handlar det om allt ifrån himmelska kroppar till stenar, mineraler, växter och djur och all denna skönhet bekräftar Guds makt, vishet och godhet.

"Och Gud sade: "Låt vattnet frambringa ett vimmel av levande varelser; och låt fåglar flyga över jorden under himmelens fäste." Och Gud skapade de stora havsdjuren och hela det stim av levande varelser, som vattnet vimlar av, efter deras arter, så ock alla bevingade fåglar, efter deras arter. Och Gud såg att det var gott. Och Gud välsignade dem och sade: "Var fruktsamma och föröka eder, och uppfyll vattnet i haven; låt också fåglarna föröka på jorden." Och det vart afton, och det vart morgon, den femte dagen" (1 Mos 1:20–23). Tingens fullhet betyder att allt i hela skapelsen är fyllt med former. Detta i enlighet med dess utvecklingspotential (*rationes seminales*). Det finns en utveckling i naturen, det som något är eller blir finns i förväg nedlagt i det som ett frö, en *ratio seminalis*, som uttrycker Skaparens avsikt. De inre tendenserna i allt följer en plan som börjar redan i elementarpartiklar, som är bärare av potentialiteter som när tiden är mogen exploderar i oräkneliga former. Enligt fröteorin styr fröet beteendet efter en plan och är ett uttryck för en intelligent vilja. Detta innebär att många nya former kan utvecklas i framtiden, medan andra bara förblir ren möjlighet. Det är en sorts kristen utvecklingslära eller fröteori.

"Och Gud sade: "Frambringe jorden levande varelser, efter deras arter, boskapsdjur och kräldjur och vilda djur, efter deras arter." Och det skedde så; Gud gjorde de vilda djuren, efter deras arter, och boskapsdjuren, efter deras arter, och alla kräldjur på marken, efter deras arter. Och Gud såg att det var gott. Och Gud sade: "Låt oss göra människor till vår avbild, till att vara oss lika; och må de råda över fiskarna i havet och över fåglarna under himmelen och över boskapsdjuren och över hela jorden och över alla kräldjur som röra sig på jorden." Och Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne, till man och kvinna skapade han dem. Och Gud välsignade dem; Gud sade till dem: "Var fruktsamma och föröka er, och uppfyll jorden och lägg den under eder; och råd över fiskarna i havet och över fåglarna under himmelen och över alla djur som röra sig på jorden." Och Gud sade: "Se, jag ger er alla fröbärande örter på hela jorden och alla träd med fröbärande trädfrukt; detta skall ni hava till föda. Men åt alla djur på jorden och åt alla fåglar under himmelen och åt allt som krälar på jorden, vad som i sig har en levande själ, åt dessa giver jag alla gröna örter till föda." Och det skedde så. Och Gud såg på allt som han hade gjort, och se, det var mycket gott. Och det vart afton, och det vart morgon, den sjätte dagen." (1 Mos 1:24–31). Den sjätte dagen fullbordas skapelsen, människan skapas och Gud såg att allt var gott, ja det var mycket gott. Här finns något av förundran i Guds egen syn på sin skapelse. Gud ser med förundran på oss människor, var och en är skapad underbart, för att Gud ville det av ren kärlek. Så ska också vi se på oss själva med förundran och kärlek.

"Så blev nu himmelen och jorden fullbordade med hela sin härskara. Och Gud fullbordade på sjunde dagen det verk som han hade gjort; och han vilade på sjunde dagen från allt det verk som han hade gjort" (1 Mos 2:1–2).

LÄSPLAN. Hänvisningar till sidor i vår tidebönsbok: Dag efter dag.

TIDEN »UNDER ÅRET«

Tiden »under året« firar ingen speciell aspekt av Kristi hemlighet utan snarare Kristusmysteriet i dess fullhet.

26/5–1/6, se vecka 4

2–8/6, se vecka 1

9–15/6, se vecka 2

16–22/6, se vecka 3

23–29/6, se vecka 4

30/6–6/7, se vecka 1

7–13/7, se vecka 2

14–20/7, se vecka 3

21–27/7, se vecka 4

28/7–3/8, se vecka 1

4–10/8, se vecka 2

11–17/8, se vecka 3

18–24/8, se vecka 4

25–31/8, se vecka 1

1–7/9, se vecka 2

8–14/9, se vecka 3

15–21/9, se vecka 4

22–28/9, se vecka 1

29/9–5/10, se vecka 2

6–12/10, se vecka 3

13–19/10, se vecka 4

20–26/10, se vecka 1

27/10–2/11, se vecka 2

3–9/11, se vecka 3

10–16/11, se vecka 4

17–23/11, se vecka 1

24–30/11, se vecka 2

Helgondagar och högtider att fira (se helgondelen s. 889 och framåt):

31/5 DEN SALIGA JUNGFRU MARIAS
BESÖK, fest

2/6 KRISTI KROPPS OCH BLODS HÖG-
TID

7/6 JESU HJÄRTAS DAG, högtid

24/6 S:T JOHANNES DÖPARENS FÖ-
DELSE, högtid

25/6 S:t David av Munktorp, abbot († 1082)

29/6 S:T PETRUS OCH S:T PAULUS,
APOSTLAR, högtid

3/7 S:T TOMAS, APOSTEL, FEST

11/7 S:T BENEDICTUS AV NURSIA, AB-
BOT, EUROPAS SKYDDSPATRON († 547),
fest

15/7 S:t Bonaventura, biskop och kyrkolä-
rare († 1274), minnesdag

22/7 S:T MARIA FRÅN MAGDALA,
FEST

25/7 S:T JAKOB, APOSTEL, fest

6/8 KRISTI FÖRKLARING, fest

8/8 S:t Dominicus, präst († 1221), minnes-
dag

9/8 S:ta Teresia Benedicta av korset, jung-
fru och martyr, Europas skyddspatron (†
1942)

10/8 S:T LAURENTIUS, DIAKON OCH
MARTYR, († 258), fest

15/8 JUNGFRU MARIAS UPPTAGNING
TILL HIMLEN, högtid

24/8 S:T BARTOLOMAIOS, APOSTEL, fest

8/9 DEN SALIGA JUNGFRU MARIAS
FÖDELSE, fest

14/9 DET HELIGA KORSETS UPPHÖJEL-
SE, fest

21/9 S:T MATTEUS, APOSTEL, fest

4/10 S:t Franciskus av Assisi († 1226), min-
nesdag

7/10 S:TA BIRGITTA AV VADSTENA,
SVERIGES OCH EUROPAS SKYDDSPA-
TRON

28/10 S:T SIMON OCH S:T JUDAS,
APOSTLAR, fest

1/11 ALLA HELGONS DAG, högtid

2/11 ALLA SJÄLARS DAG

24/11 KRISTUS KONUNGENS DAG, hög-
tid

30/11 S:T ANDREAS, APOSTEL, fest